

Rozbor díla: Charles Dickens – Oliver Twist

Umělecký text

Analýza uměleckého textu

- Literární druh – epika
- Literární forma – próza
- Literární žánr – sociální/realistický román
- Téma díla – sociální nespravedlnost, zneužívání dětí
- Motivy díla – sirotci, chudobinec, kriminalita, bída, násilí, soucit, morálka
- Časoprostor – první polovina 19. století, Anglie (chudobince, Londýn)
- Zasazení výňatku do kontextu díla – **děj:**

Sirotek Oliver Twist vyrůstá v chudobinci, kde děti trpí hladem a krutým zacházením. Po odvážné žádosti o přídavek jídla je potrestán a prodán do učení. Po útěku se dostává do Londýna, kde se ocitne v bandě zlodějů vedené Faginem. Oliver je nucen účastnit se krádeží, přesto si zachovává mravní čistotu. Postupně vyjde najevo jeho původ – je synem bohatého muže a obětí intrik nevlastního bratra Monka. Zločinci jsou potrestáni a Oliver nalezne nový domov i bezpečí.

- Kompoziční výstavba – chronologická, epizodická, s vedlejšími dějovými liniemi
- Vypravěč – er-forma, vypravěč věvředoucí s autorskými komentáři
- Charakteristika postav
 - **Oliver Twist** – sirotek, nevinný, dobrosrdečný, mravně pevný i v prostředí zločinu
 - **Fagin** – vůdce zlodějské bandy, manipulativní, chamtivý, morálně zkažený
 - **Bill Sikes** – brutální zločinec, násilnický, impulzivní
 - **Nancy** – dívka z podsvětí, vnitřně rozpolcená, soucitná; obětuje se pro Olivera
 - **Mr. Brownlow** – laskavý starý pán, Oliverův ochránce, symbol dobra
 - **Monks** – Oliverův nevlastní bratr, závistivý, intrikánský
- Jazykové prostředky – realistické popisy, ironie, kontrast, citově zabarvený jazyk
- Typy promluv – vyprávění, dialogy, přímá řeč
- Tropy a figury – kontrast dobra a zla, ironie, karikatura

Literárně-historický kontext

- Zařazení autora do literární(ho)
 - období – 19. století
 - skupiny – anglický kritický realismus
 - směru – realismus
- Další díla od autora – *David Copperfield*, *Nadějné vyhlídky*
- Další podobní představitelé
 - **William Thackeray** – *Jarmark marnosti*
 - **Victor Hugo** – *Bídníci*
 - **Honoré de Balzac** – *Otec Goriot*